

ЗАХТЈЕВ

ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ПРИЈЕДЛОГ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Шифра за идентификацију дисертације

Шифра УДК (бројчано) 330:322(497.6)(043.3)

Веб адреса на којој се налази извјештај Комисије о научној заснованости теме :

<http://www.ekofis.org/>

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Молим да у складу са чл. 149. Закона о високом образовању (Сл.гласник РС број 73/10, 104/11, 84/12 и 108/13) дате сагласности на приједлог теме докторске дисертације:

Назив дисертације: **Стратегија улагања у инфраструктурне пројекте у функцији оптимизације портфолија институционалних инвеститора**

Научна област УДК (текст): Инвестиције. Босна и Херцеговина

Презиме и име кандидата: мр Саша Стевановић

Ментор (име и презиме, звање): проф. др Драган Микеревић, редовни професор

(навести пет потпуних референци за радове ментора из научне области из које је тема дисертације):

(6)

1. Микеревић, Драган. Шансе и ризици улагања у инвестиционе фондове.//

Други симпозијум: Корпоративно управљање као детерминанта конкурентске способности предузећа. Теслић: Фирнар, 2007. Стр 227-255.

2. Микеревић, Драган. Мјесто и улога рачуноводства у заштити јавног интереса.// *Савремена питања у рачуноводственим и менаџмент истраживањима и образовању: научни скуп.* Подгорица: Љубљана: Економски факултет, Greenwich University Press, Економска факултета, 2009. Стр. 126-144.

3. Микеревић, Драган. Политика биланса и ефикасност тржишта капитала.// *XXXI симпозијум Савез рачуновођа и ревизора Србије: Примјена рачуноводствених и стандарда ревизије у нашој земљи/ уредник Радиша Радовановић.* Златибор:2000. Стр. 261-273.

4. Микеревић, Драган. Проблематика доношења одлука о финансирању. // *Зборник радова 9. конгреса Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске: Финансијско-рачуноводствена професија у реформи пореског система.* Теслић: 2005. Стр. 169-189.

5. Održiva stopa rasta kao determinanta (ne)izvjesnosti poslovanja preduzeća, 17.Kongres SRRRS, 2013.godina

6. Микеревић, Драган. Цијена капитала и временска структура каматних стопа.// *Зборник радова 10. конгреса Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске: Хармонизација регулаторног оквира у области рачуноводства, ревизије и финансија-пут у европске интеграције.* Теслић. 2006. Стр. 133-165

Кратко образложење теме (до 100 ријечи):

Проблеми финансирања инфраструктуре све више заокупљају пажњу свјетске јавности.

Удио држава у финансирању инфраструктуре је из године у годину све мањи, док је учешће приватног сектора све веће. Осамдесетих година прошлог вијека улагање држава чланице земаља ОЕЦЦ-а у инфраструктуру износило је 4% ГДП-а док је тај износ 25 година касније износио 3% ГДП-а. Овај тренд дијеле и земље ОЕЦД-а и земље које нису чланице ОЕЦД-а. Поједини

инвеститори, као што су аустралијски и канадски пензионери фондови били су активни у погледу инвестирања у инфраструктуру, што је довело да њихове инвестиције у инфраструктуру достигну и до 20% од укупне имовине којом управљају.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата: мр Саша Стевановић

Назив завршеног факултета : Економски факултета Пале

Одсјек, група, смијера:

Година дипломирања : 2005.

Назив специјализације:

Назив магистарске тезе : Развијеност система управљања ризицима портфеља домаћих институционалних инвеститора

Научно подручје : Пословне финансије

Година одбране : 2013.

Факултет и мјесто : Економски факултет Пале

Број публикованих радова (навести референце за три најважнија рада кандидата из научне области из које је тема дисертације) :

1. *Дескриптивни приступ анализи и процјени инвестиционог ризика ХОВ из портфеља домаћих институционалних инвеститора*“, Финрар 4, 63 – 68, С. Стевановић, Бања Лука 2013,
2. *“Алокација активе – инструмент управљања ризицима на тржишту капитала”*, Зборник радова 2011 број 5. Економски факултет Пале, С. Стевановић Пале 2011,
3. *„Инвестициона политика у функцији улагања на тржишту капитала“*, Порезни савјетник 7/8, 92-99 стр., С. Стевановић, Сарајево 2010

Назив и сједиште организације у којој је кандидат запослен : Пензионо резервни инвестициони фонд РС

Радно мјесто: извршни директор

ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ чл. 149. Закона о високом образовању (Сл.гласник РС број 73/10, 104/11, 84/12 и 108/14).

У прилогу достављамо: - Извјештај Комисије о оцјени научне заснованости теме

- Одлуку Наставно-научног вијећа високошколске установе о одобравању теме за израду докторске дисертације

Пале, 10. 7. 2014. године

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

ПАЛЕ

М.Р.

ДЕКАН

проф. др Љубиша Владушић

**Универзитет у Источном Сарајеву
Економски факултет Пале**

**University of East Sarajevo
Faculty of Economics Pale**

Ул. Алексе Шантића бр 3, 71420 Пале
Република Српска, БиХ

Alekse Šantića 3, 71420 Pale
Republic of Srpska, BiH

☎ +387 57 226 651

☎ +387 57 224 945

☎ +387 57 226 188

e-mail: ef02@paleol.net , dekanat@ekofis.org

<http://www.ekofis.org>

Број: 1171/14

Датум: 10.07.2014. године

На основу члана 71. Закона о високом образовању РС („Службени гласник РС“ 73/10, 104/11, 84/12 и 108/13) и члана 57. Статута Универзитета у Источном Сарајеву, Научно – наставно вијеће Факултета је на XX сједници, одржаној 10.07.2014. године донијело

**ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ
о усвајању Извјештаја Комисије
за оцјену теме докторске дисертације и подобности кандидата**

I

Усваја се Извјештај Комисије за оцјену теме докторске дисертације *„Стратегија улагања у инфраструктурне пројекте у функцији оптимизације портфолија институционалних инвеститора“*, кандидата мр Саше Стевановића, у саставу:

1. др Спасоје Тушевљак, наставник у звању ванредног професора, Факултета пословне економије Бијељина Универзитета у Источном Сарајеву (ужа научна област „Пословне финансије“);
2. др Дејан Шошкић, наставник у звању ванредног професора, Економског факултета Универзитета у Београду, (ужа научна област „Финансијска тржишта“);
3. др Радомир Божић, наставник у звању редовног професора, Економског факултета Пале Универзитета у Источном Сарајеву (ужа научна област „Рачуноводство и Пословне финансије“).

II

Приједлог се доставља Сенату Универзитета у Источном Сарајеву ради давања сагласности.

III

Уколико Сенат Универзитета у Источном Сарајеву да сагласност на предметни Извјештај за ментора се предлаже проф. др Драган Микеревић.

Доставити:

- Сенату Универзитета;
- Кандидату;
- Комисији;
- Удосије;

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ ВИЈЕЋА

Д Е К А Н

Проф. др Љубиша Владушић

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

НАУЧНО-НАСТАВНОМ ВИЈЕЋУ ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА ПАЛЕ

Одлуком Научно-наставног вијећа Економског факултета Пале, Одлука број: 1858/10 од 18. октобра 2013. године, именована је Комисија за оцјену подобности кандидата и теме за израду докторске дисертације под насловом „Услови и могућности институционалних инвеститора у финансирању домаћих инфраструктурних пројеката”, кандидата **мр Саше Стевановића** из Бијељине, у саставу:

1. **Др Спасоје Тушевљак**, ванредни професор, ужа научна област Пословне финансије, Економски факултет Пале, предсједник,
2. **Др Ново Плакаловић**, редовни професор, ужа научна област Монетарна економија, Теоријска економија, Економски факултет Пале, ментор и
3. **Др Дејан Шошкић**, ванредни професор, ужа научна област Финансијска тржишта, Економски факултет Београд, члан.

Дописом од 04.02.2014. године Др Ново Плакаловић повлачи се из даље процедуре оцјене подобности теме и кандидата. Након тога Одлуком Научно-наставног вијећа Економског факултета Пале, Одлука број: 859/14 од 20. фебруар 2014. године, именована је нова Комисија у саставу:

1. **Др Спасоје Тушевљак**, ванредн професор, ужа научна област Пословне финансије Економски факултет Пале, предсједник,
2. **Др Дејан Шошкић**, ванредни професор, ужа научна област Финансијска тржишта, Економски факултет Београд, члан.
3. **Др Радомир Божић**, редовни професор, ужа научна област Рачуноводство и Пословне финансије, Економски факултет Источно Сарајево, члан и

Након увида у поднијету документацију и пријаву за израду докторске дисертације и одређених сугестија упућених од стране предсједника Комисије на консултацијама одржаним 14.03.2014. године, извршена је модификација наслова пријаве докторске дисертације, садржаја и хипотезе. На сугестије предсједника Комисије, кандидат и остали чланови Комисије нису имали

примједбе. Нови наслов докторске дисертације гласи: „Стратегија улагања у инфраструктурне пројекте у функцији оптимизације портфолија институционалних инвеститора“.

Комисија подноси сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

о подобности теме и кандидата за израду докторске дисертације

Извјештај се састоји из четири дијела:

1. Оцјена подобности кандидата и испуњености прописаних услова за рад на докторској дисертацији;
2. Научна заснованост и подобност теме;
3. Мишљење и приједлог Комисије, и
4. Прилози.

1. ОЦЈЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА И ИСПУЊЕНОСТИ ПРОПИСАНИХ УСЛОВА ЗА РАД НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1.1. Биографски подаци о кандидату

Биографске податке о кандидату наводимо у стандардизованој форми за писање CV.

Мр Саша Стевановић рођена је 25.10.1980. године у Вуковару. Основну и средњу школу је завршио у Бијељини. Дипломирао и магистрирао на Универзитету Источно Сарајево - Економски факултет Пале. Радио је на позицијама брокера, аналитичара ризика, инвестиционог саветника. Обављао функцију предсједника Пословног удружења овлашћених учесника на тржишту капитала Републике Српске (2009 - 2010). Посједује лиценцу Комисије за хартије од вриједности Републике Српске за обављање послова: брокера (2005 године), инвестиционог саветника (2007 године) и инвестиционог менаџера (2007 године). Аутор књиге: „Управљање ризицима портфеља домаћих институционалних инвеститора“. Оснивач Центра за ризике. Укључен је као пословно-финансијски консултант USAID-а и SIDA у пројекту "ФИРМА". Тренутно обавља дужност извршног директора за инвестиционе послове Друштва за управљање Пензијским резервним фондом Републике Српске, члан је Управног одбора Крајинапетрол а.д. Бања Лука, Надзорног одбора Електро Добој а.д. Добој, Одбора за ревизију Павловић Интернационал банке а.д. Бијељина, члан уређивачког колегија Удружења економиста СВОТ, уређивачког колегија Банке у БиХ, колумниста новина Блиц, аутор блога: <http://sasa-stevanovic.blogspot.com/>. Похађао и учествовао у бројним домаћим и међународним конференцијама, семинарима и пројектима у: Лондону, Амстердаму, Атини, Будимпешти, Бечу, Кракову, Љубљани. Течно говори енглески језик.

1.2. Објављени радови

Према подацима наведеним у пријави теме докторске дисертације, током досадашње каријере кандидат је објавио једну књигу и слједеће радове:

Књига:

1. „Управљање ризицима портфеља домаћих институционалних инвеститора“ Бања Лука, август 2013. године,

Радови:

4. „Дескриптивни приступ анализи и процјени инвестиционог ризика ХОВ из портфела домаћих институционалних инвеститора“, Финрар 4, 63 – 68, С. Стевановић, Бања Лука 2013,
5. „Алокација активе – инструмент управљања ризицима на тржишту капитала“, Зборник радова 2011 број 5. Економски факултет Пале, С. Стевановић Пале 2011,
6. „Инвестициона политика у функцији улагања на тржишту капитала“, Порезни савјетник 7/8, 92-99 стр., С. Стевановић, Сарајево 2010
7. „Дивидендна политика“, Финрар 6, 71-75 стр., М. Петковић, С. Стевановић, Бања Лука 2010,
8. „Уговори о разлици (Contract for difference) – инструмент за приступ глобалном финансијском тржишту” – квартални економски монитор број 2., Удружење економиста SWOT, С. Стевановић, Бања Лука 2010.

За објављивање су од рецензената одобрени и за објављивање прихваћени следећи радови:

1. „Примјена модела за процјену банкрота код предузећа у Републици Српској“, II Интернационални научни скуп - ЕКОНБИЗ 2014, Економија и бизнис,
2. „Ограничења и могућности развоја дужничких инструмената у Републици Српској – обвезница као алтернатива кредит” Зборник радова Економског факултета Пале.

На основу наведеног се може закључити да кандидат Мр Саша Стевановић испуњава формалне и суштинске услове за пријаву и израду докторске дисертације.

2. НАУЧНА ЗАСНОВАНOST И ПОДОБНОСТ ТЕМЕ

2.1. Предмет и значај истраживања

Улогу домаћих институционалних инвеститора у финансирању инфраструктурних пројеката у Босни и Херцеговини кандидат настоји истражити имајући у виду чињеницу да постоји расположив капацитет за инвестирање и да постоји потреба за овим инвестиционим средствима. Домаћи сектор институционалних инвеститора располаже са активом већом од 3,5 милијарди КМ. За разлику од банака, извори средстава институционалних инвеститора су много дугорочнији. Трендови који произилазе из Базела III ће имати негативан утицај на способност банака за дугорочним инвестирањем. Такође, унутар државе постоји потенцијал за формирање Суверених инвестиционих фондова ([Sovereign wealth fund](#)) који могу послужити као генератор за привлачење средстава из иностранства и трансфер средстава у инфраструктурне пројекте.

Проблеми финансирања инфраструктуре све више заокупљају пажњу свјетске јавности. Удио држава у финансирању инфраструктуре је из године у годину све мањи, док је учешће приватног сектора све веће. Осамдесетих година прошлог вијека улагање држава чланице земаља ОЕЦД-а у инфраструктуру износило је 4% ГДП-а док је тај износ 25 година касније износио 3% ГДП-а. Овај тренд дијеле и земље ОЕЦД-а и земље које нису чланице ОЕЦД-а. Поједини инвеститори, као што су аустралијски и канадски пензионери фондови били су активни у погледу инвестирања у инфраструктуру, што је довело да њихове инвестиције у инфраструктуру достигну и до 20% од укупне имовине којом управљају.

Институционални инвеститори имају све већу улогу у финансирању инфраструктурних пројеката. Овај тренд можемо уочити у посљедњих 20 година. Иако је протекла криза довела у питање начин улагања институционалних инвеститора и до пада повјерења у организоване шеме инвестирања, њихова будућност је неупитна. Кандидат настоји предмет истраживања обухватити питањима: Да ли је могуће анимирати домаће и стране институционалне инвеститоре да инвестирају у домаће инфраструктурне пројекте?

Имајући у виду да потребе за инвестицијама у инфраструктуру постоје да инфраструктура позитивно утиче на економски раст и повећање међународне конкурентности домаће привреде тема докторске дисертације представља изузетно изазовну област истраживања.

Кандидат посматрајући домаћу инфраструктурну сцену коју сублимира из Политике задуживања и Стратегије развоја енергетике до 2030. године поставља оквир путем којег ће вршити истраживање.

Досадашњи познати модели финансирања инфраструктурних пројеката су пројекти финансирани из буџета, кредитних средстава и у посљедњих неколико година јавно-приватна партнерства. Значајни инвестициони пројекти из области инфраструктуре финансирају се по моделу јавно-приватног партнерства. Неки од њих су ТЕ Станари вриједност пројекта 960 милиона КМ, ХЕ Босна, вриједност пројекта 367,7 милиона КМ, ХЕ, Дабар вриједност пројекта 352 милиона КМ. Истраживањем односа између расположиве активе домаћих институционалних инвеститора и потреба за финансирањем инфраструктурних пројеката, као и потенцијалног новчаног тока који они нуде, кандидат настоји да интригира академску јавност и предложи иновативне моделе финансирања који ће мобилисати расположиве потенцијале институционалних инвеститора и усмјерити их у финансирање инфраструктурних пројеката. Тиме се обезбеђује позитивна корелација мобилизације инвестиционог потенцијала, оптимизације портфолија и раста перформанси инволвираних актера.

2.2 Актуелност теме докторске дисертације

Тема рада је изузетно атрактивна за портфолио инвестиције, кретање капитала, доносиоце економско-политичких одлука и привредни раст и развој. Научни методи истраживања и практична примјењивост резултата истраживања учиниће то да ће рад на дисертацији бити веома захтјеван и сложен, поготово из разлога што је предметно подручје релативно слабо обрађено у оквиру домаће и иностране литературе.

2.3 Значај истраживања са становишта актуелности

Значај истраживања је у томе што је овај концепт у фази еволуције на свјетском нивоу. Подаци и анализе из развијених тржишних економија и других земаља у развоју, који ће се користити у изради ове докторске дисертације, уз пуно уважавање босанскохерцеговачког друштвено-економског контекста и специфичности, биће од користи за добијање научно релевантних резултата и њен завидан научни допринос у овој области.

2.4. Циљеви и задаци истраживања

Кандидат настоји истражити и елаборирати карактеристике инфраструктурних пројеката и инфраструктурне активе, као и упознавање са најновијим трендовима у финансирању инфраструктурних пројеката. Такође истраживањем се настоји идентификовати одређена ограничења и предуслови који су потребни да би се омогућило и мотивисало улагање институционалних инвеститоре у овај облик инвестиције.

Кандидат настоји доказати због чега је инфраструктура као облик улагања прихватљива и пожељна инвестиција за портфељ институционалних инвеститора. Општи циљ истраживања декомпонован је на парцијалне циљеве попут:

- Испитивања предности и недостатке модела финансирања инфраструктурних инвестиција,
- Оцјене могућности улагања домаћих и страних институционалних инвеститора у домаће инфраструктурне пројекте,
- Идентификовање потребе за инфраструктурним пројектима у Босни и Херцеговини и могућности за финансирање ових пројеката
- Постављање основе за креирање националне стратегије за финансирање инфраструктурних пројеката од стране пензионих фондова, осигуравајућих друштава и других институционалних инвеститора.

Опште је познато да друштвени циљеви истраживања обављају сљедеће функције: информативну, афирмативну, иницијативну, директивну и оперативно-акциону. Општи друштвени циљ истраживања у функцији израде предложене тезе представља прикупљање грађе из различитих извора у циљу информисања о трендовима улагања у свијету. Кандидат настоји овим истраживањем афирмисати нове облике инвестиција у инфраструктуру и настоји покренути иницијативу за размишљања о погодности инфраструктуре као класе активе у циљу оптимизације портфеља институционалних инвеститора (ИИ). Ово истраживање може имати потенцијалне користи за инвестиционе менаџере, различите доносиоце економских и политичких одлука, као и за академску заједницу. Допринос академској заједници ће се огледати у разradi и конкретизацији концепта улагања институционалних инвеститора у инфраструктурне пројекте. Такође, кандидат настоји створити полазну основу за даља истраживања у области инвестирања институционалних инвеститора у инфраструктурне пројекте.

Примарни циљ истраживања је да покаже у којој мјери инвестирање у инфраструктурне пројекте доприноси оптимизацији портфолија институционалних инвеститора и расту инвестиционог потенцијала, што синергетски генерише динамизирање пословних активности и раст економије у цјелини.

Доносиоцима политичких одлука овим истраживањем настоји се приближити улога институционалних инвеститора и улагања у инфраструктурне пројекте, те понудити могућа рјешења на превазилажењу јаза између потреба за улагањем у инфраструктуру и могућностима буџета.

Предложено истраживање може послужити инвестиционим менаџерима као оквир могућности за прикупљање вишкова средстава у земљи и иностранству и пласирање прикупљених средстава уз максимизирање приноса за исти ниво ризика.

2.5 Преглед стања у подручју истраживања

Подручје истраживања које је кандидат изабрао све више заокупља пажњу међународне стручне јавности. Недостатак дугорочних извора финансирања од 2008 године идентификован је као проблем за будући економски раст и финансијску стабилност у свијету. Током 2012. године покренут је пројекат у оквиру ОЕЦД-а, о инвестирању институционалних инвеститора у дугорочне инвестиционе алтернативе. Овај пројекат представља једно од најзначајнијих области на основу које ће кандидат конципирати своје истраживање. Финансијска криза указала је на лимите досадашњег ослањања на дугорочне изворе финансирања код банака. Истраживање које је урађено за потребе Самита Г-20 – „Pooling of institutional investors capital: Selected case studies in unlisted equity infrastructure“, настоји да идентификује кључна одговоре на развој новог модела финансирања инфраструктуре са посебним акцентом на улогу пензионих фондова, инвестиционих фондова и осигуравајућих друштава.

Владе различитих земаља траже изворе за подршку дугорочним пројектима који су важни за одржавање економских активности. Као велики потенцијал за подршку идентификовани су институционални инвеститори који могу пружити подршку у развоју области попут инфраструктуре, нових технологија и малог бизниса.

2.6 Веза са досадашњим истраживањима

У домаћој литератури концепт „Услови и могућности институционалних инвеститора у финансирању домаћих инфраструктурних пројеката“ и класом активе - инфраструктура као

облик улагања, није истраживан. Ово истраживање ће бити повезано са истраживањима

1. Инфраструктурне инвестиције на нова тржишта: Изазови и могућности за пензионе фондове (Стјуарт Ф. и Ј. Јермо),
2. Улога банака, тржишта капитала и институционалних инвеститора у дугорочном финансирању раста и развоја (Истраживање урађено за потребе Самита Г-20)
3. Трендови улагања великих пензионих фондова (Дела Кроче)

Досадашње истраживачке активности кандидата у управљању имовином Пензијског резервног фонда Републике Српске и истраживањем могућности за алтернативна улагања и проналазак алтернативних облика имовине који максимизирају принос за дати ниво ризика указује на ограничења у домаћим прописима за активније укључивање институционалних инвеститора као подршка обнови и изградњи домаће инфраструктуре.

2.7. Хипотезе дисертације

У пријави докторске дисертације кандидат полази од хипотезе да улагањем у инфраструктурне пројекте креирају се услови за изградњу стратегије ефикасног портфолија, раст инвестиционог потенцијала и генерисаних перформанси. Други ријечима „нова“ класа активе - инфраструктурне инвестиције повећавају принос за дати ниво ризика те на тај начин врше оптимизацију портфеља институционалних инвеститора, што на дуги рок увећава вриједност портфеља, инвестициони потенцијал и генеришу се динамизирајуће перформансе раста. Као потврда главној хипотези кандидат се фокусира на доказивање и сљедећих помоћних хипотеза:

- Ослањање на традиционалне изворе финансирања инфраструктурних пројеката у наредном периоду није довољно са становишта растућих потреба за обнављање постојећих и изградњу нових објеката инфраструктуре,
- Адекватно конципиране инвестиције у инфраструктуру могу бити уносне и прихватљиве за ИИ,
- Инфраструктурне инвестиције у портфељима ИИ доприносе расту потенцијала и оптимизацији односа ризик - принос.
- Укључивањем домаћих и страних ИИ могуће је креирати ефикаснији модел финансирања домаћих инфраструктурних пројеката - изградње нових и модернизације и реконструкције постојећих инфраструктурних објеката.

2.8.Методе истраживања и инструменти

Изради дисертације кандидат примјењује општи поступак научног истраживања. Поступак истраживања започиње одређивањем проблема, предмета и циља истраживања. Након операционализације варијабли које ће мјерити кандидат, поставља хипотезу и врши избор узорка на коме ће се истраживање темељити. Методе истраживања које се користити су опште познате научноистраживачке методе, од којих се нарочито истичу:

- Метода дескрипције,
- Метода анализе и синтезе,
- Метода индукције и дедукције,
- Метода апстракције и конкретизације,
- Стандардне статистичке методе,
- Методе компарације.

У сврху тестирања постављених хипотеза, врши се анализа релевантне домаће и превасходно иностране литературе, ово ће омогућити кандидату упознавање са досадашњим достигнућима из области улагања ИИ, управљање ризицима и улагањима у инфраструктуру. Помоћу доступних извора сазнања кандидат ће се упознати са најновијим теоријским концептима и специфичностима у управљању различитим врстама ризика којим су изложени портфељи институционалних инвеститора, посебан нагласак ће се посветити професионалним инвеститорима чији је инвестициони хоризонт дужи од 20 година и навести специфичности њиховог пословања у БиХ.

2.9. Садржај дисертације

УВОД

Проблем и предмет истраживања

Циљ истраживања

Методологија истраживања

1. УСЛОВИ И МОГУЋНОСТИ ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ ИНВЕСТИТОРА У ФИНАНСИРАЊУ ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТА
 - 1.1 Институционални сетинг као предуслов за евалуацију потенцијала институционалних инвеститора
 - 1.2 Активизација институционалних инвеститора у сектору инфраструктуре и генерисана дејства
 - 1.2.1 Дејство на раст инвестиционе снаге
 - 1.2.2 Дејство на раст тржишта капитала
 - 1.2.3 Дејство на прилив страног капитала
 - 1.2.4 Дејство на раст запослености
 - 1.2.5 Дејство на раст ГДП
 - 1.2.6 Дејство на раст прихода и инвестиционог потенцијала институционалних инвеститора
 - 1.3. Теоријске и методолошке пропозиције за формулисање стратегије улагања у изградњу ефикасног портфолија

2. ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЈЕКТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ - НЕИСТРАЖЕНЕ МОГУЋНОСТИ И(ИЛИ) НЕУПРАВЉИВИ РИЗИЦИ КОЈИ ЛИМИТИРАЈУ ПРЕДУЗИМАЊА

2.1 Појам инфраструктуре

2.1.1 Врсте инфраструктуре

2.1.2 Тражња за инфраструктуром

2.1.3 Карактеристике инфраструктуре

2.2 ИНФРАСТРУКТУРНИ СЕКТОРИ

2.2.1 Транспорт

2.2.2 Телекомуникације

2.2.3 Енергетски сектор

2.2.4 Водовод, комуналије и управљање чврстим отпадом

2.2.5 Инфраструктурни сектор у Босни и Херцеговини

2.6. Актуелни програми инвестиција у инфраструктуру Босне и Херцеговине

3. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ

3.1 Појам и врсте институционалних инвеститора

3.2 Портфељи домаћих институционалних инвеститора

3.3 Управљање портфељом институционалних инвеститора

3.4 Инфраструктура као посебна класа активе

3.5 Ризик и принос инфраструктурних инвестиција

3.6 Улагање пензионих фондова у инфраструктуру

4. МОДЕЛИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ ИНВЕСТИЦИЈА

4.1 Јавно - приватна партнерства

4.2 Приватизација

4.3 Пословни модели

4.4 Остали модели имплементације

5. МОГУЋНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ ИНВЕСТИТОРА У ИНФРАСТРУКТУРУ

5.1 Улога финансијског тржишта у финансирању инфраструктурних пројеката

5.2 Листирани инфраструктурни фондови

5.3 Нелистирани инфраструктурни фондови

5.4 Директне инвестиције у инфраструктуру

5.5 Финансијски инструменти (акције, обвезнице, мезанин капитал, изведени финансијски инструменти)

5.6 Државне шеме за подршку инфраструктурним пројектима

5.7 Пројектно финансирање

5.8 Перспективе финансирања инфраструктурних пројеката у БиХ из фондова институционалних инвеститора

6. КОНСТРУКЦИЈА ЕФИКАСНОГ ПОРТФОЛИЈА, ПРОЦЈЕНА НОВЧАНОГ ТОКА ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТА И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

6.1 Приходи инфраструктурних пројеката

6.2 Оцјена перформанси инфраструктурног пројекта

6.3 Приходи инфраструктурних пројеката

6.4 Моделирање новчаног тока

6.5 Ризици везани за улагање у инфраструктуру

6.6 Анализа осјетљивости као мјера ризика

6.7 Формулисање стратегије улагања за изградњу ефикасног портфолија

7. РЕЗИМЕ ИСТРАЖИВАЊА – ЗАШТО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ (НЕ)МОГУ ДИНАМИЗИРАТИ УЛАГАЊА У ИНФРАСТРУКТУРУ

8. ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

2.10. Очекивани резултати и научни допринос

Основни резултат који се жели постићи изработом дисертације је потврда постављене хипотезе и у том контексту реализација постављених циљева истраживања. Детаљна разрада теме овога рада и истраживања кроз више поглавља требало би да дају допринос разумијевању значаја инфраструктурних инвестиција као класе активе која је подесна за институционалне инвеститоре.

Ова докторска дисертација треба да понуди и корисну подлогу професионалним управљачима инвестиционим потенцијалом институционалних инвеститора у доношењу одлука, преферирајући критериј конструкције „ефикасног портфолија“ који оптимизује однос ризик-принос.

Рад ће указати и на то да успјешни портфолио менаџмент претпоставља модел сталног тражења нових облика улагања који превазилазе традиционалне облике. За нове инвестиције у инфраструктуру потребан је институционални оквир у чију изградњу морамо укључити што шири број стејхолдера како бисмо формирали критичну масу за развој ове идеје.

2.11. Осврт на литературу

У попису литературе кандидат је навео списак наслова који ће се користити приликом израде докторске дисертације. Кандидат истиче да наведена литература представља само полазну основу за израду докторске дисертације. Током писања овога рада анализираће се и многи други извори који се баве овом проблематиком, тако да ће и списак коришћене литературе бити битно проширен.

Детаљан списак литературе дат је у прилогу овога Извјештаја. Комисија сматра да је литература озбиљна, савремена, свеобухватна и незаобилазне вриједности за овакву врсту и проблематику рада.

2.12 Процјена потребног времена за израду дисертације

Имајући у виду сложеност теме и захтјевност истраживања орјентациони рок за завршетак дисертације је 2017. година.

3. МИШЉЕЊЕ И ПРИЈЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

3.1 Подобност кандидата да одговори на постављени предмет, циљ, задатке и хипотезе

На основу детаљног увида у пријаву докторске тезе, односно предмет, садржај и методе истраживања, те попис литературе и очекиване резултате истраживања, као и податке о кандидату, Комисија сматра да је предложена тема веома значајна и да испуњава све научне критеријуме предвиђене за израду докторске дисертације, као и да је кандидат Мр Саша Стевановић подобан за израду пријављене докторске дисертације.

Наведена оцјена се заснива на сљедећим чињеницама:

Кандидат Мр Саша Стевановић је озбиљна личност, истрајан и потврђен као истраживач који је прошао све претходне академске, образовне, истраживачке и радне степенације и увјерио Комисију да је особа којој се може дозволити напоран рад на назначеној докторској дисертацији.

Пријава дисертације, као што је претходно већ истакнуто, садржи све битне елементе неопходне за њену оцјену. Садржај је логичан, циљ рада јасно одређен, а основна хипотеза прецизна и довољно омеђена да неће представљати непремостив проблем за истраживање и њено тестирање. Са правом треба очекивати и теоријске и практичне ефекте ове дисертације, као и да ће предложена докторска дисертација дати очекивани научни допринос свеукупној економској теорији и домаћој пракси у области инвестиција и инвестирања.

На основу свега наведеног, **Комисија је једногласна у мишљењу да кандидат Мр Саша Стевановић испуњава све услове, стандарде и критерије за израду пријављене докторске дисертације, као и да је предложена тема „Стратегија улагања у инфраструктурне пројекте у функцији оптимизације портфолија институционалних инвеститора ”** подобра да буде предмет истраживања докторске дисертације на Економском факултету Пале.

Комисија предлаже Научно-наставном вијећу Економског факултета Пале да прихвати овај Извјештај о подобности кандидата и теме докторске дисертације „Стратегија улагања у инфраструктурне пројекте у функцији оптимизације портфолија институционалних инвеститора ” кандидата Мр Саше Стевановића и, да га, у складу са процедуром предвиђеном Законом о високом образовању Републике Српске и Статутом Универзитета, упути на усвајање Сенату Универзитета у Источно Сарајеву.

Источно Сарајево – Пале, април 2014. године

Чланови Комисије:

1. **Др Спасоје Тушевљак**, ванредни професор, ужа научна област Пословне финансије, Економски факултет Пале, предсједник.
2. **Др Дејан Шошкић**, ванредни професор, ужа научна област Финансијска тржишта, Економски факултет Београд, члан.

3. **Др Радомир Божић**, редовни професор, ужа научна област Рачуноводство и Пословне финансије, Економски факултет Источно Сарајево, члан.

4. ПРИЛОГ - ЛИТЕРАТУРА

Литература:

1. ABN AMRO (2004), Private Financing and Defence Infrastructure, June 2004;
2. Aegon (2012), Pension Reform in Canada: Does DB still have a future? Aegon Global Pensions, September 2012.
3. Allen Consulting (2011), Enhancing Financial Stability and Economic Growth. The Contribution of Superannuation. The Allen Consulting Group, August 2011.
4. American Society of Civil Engineers (ASCE) (2009), Report Card for America's Infrastructure.
5. AMP (2011), Global Medium-term Outlook for Infrastructure Investment. AMP Capital, December 2011.
6. APRA (2011), Annual Statistics. June 2011.
7. APRA (2012), Annual Statistics, June 2012.
8. APRA Quarterly Superannuation Performance June 2009.
9. Araujo, S. and D. Sutherland (2010), "Public-Private Partnerships and Investment in Infrastructure", *OECD Economics Department Working Paper* No. 803.
10. Araujo, S., Sutherland D., Egert B. and T. Kozluk (2009), "Infrastructure Investment: Links to growth and the role of Public Policies", *OECD Economics Department Working Paper* No. 686.
11. Archer, S. (2011), Pension funds as owners and as financial intermediaries: a review of recent Canadian
12. ASFA (2011a), Challenges of Financing Infrastructure. May 2011.
13. ASFA (2011b), Report on Fund Scale and Performance. Chant West, June 2011.
14. ASFA (2012a), Superannuation Statistics, August 2012.
15. ASFA (2012b), Investing in transport infrastructure. Discussion Paper, September 2012. Australia.
 - a. Australian Experience. Working Paper, University of Melbourne, March 2009.
16. Barroso, J.M. (2010), State of the Union speech to European Parliament on 7 September 2010.
17. Bateman, Hazel (2007), *Pension Reform and the Development of Pension Systems: An Evaluation of World Bank Assistance (Background Paper South Korea Country Study)*, Independent Evaluation Group. (IEG) World Bank, Washington D.C.
18. BCBS (Basel Committee on Banking Supervision) (2010), "An Assessment of the Long-term Economic Impact of Stronger Capital and Liquidity Requirements", Bank for International Settlements, August.
19. Beeferman, Larry W., (2008), Pension Fund Investment in Infrastructure: a Resource Paper, Occasional Paper Series No. 3, Harvard Law School.
20. Blain, L. (2012): Financing Infrastructure for Local Government. September 2012.
21. Bridgecourt (2010), Developing a Market for Unwrapped PFI/PPP Bonds – the Canadian Example.
22. Brown, Ch. And Davis, K. (2009), Is Pension Fund Collaboration Possible and Sustainable? Insights from
23. Campbell Lutyens (2009), Investing in Infrastructure. London.
24. Canadian Council for Public Private Partnerships (2009), *The impact of Global Credit Retraction and the Canadian PPP market*.
25. CFS (2009), A review of the Australian infrastructure investment market. Infrastructure research paper,
26. CFS (2010). Unlisted infrastructure: a proven performer. Infrastructure Research Note, Colonial First
27. Chan, C., Forwood, D., Roper, H. and C. Sayer (2009). Public Infrastructure Financing: An International Perspective. Productivity Commission Staff Working Paper, Australian Government Productivity Commission.
28. Chant West (2012): Funds win the struggle to post a positive result. Media Release 25 July 2012.
29. Chase B (2010b), P3 Development in the US, Campbell Lutyens, December 2010.
30. Chase, B. (2010a), Partnerships USA: A New Model for Creating Direct Infrastructure Investment Opportunities for Public Pension Plan Investors. Institutional Investment in Infrastructure.
31. Citi (2008), Investing in Developed Country Private Infrastructure Funds. Citi Alternative Investments.
32. Clark, G. and Monk, A., Partisan Politics and Bureaucratic Encroachment: The Principles and Policies of
33. Colonial First State (2006), Investing in infrastructure – the Australian experience. Infrastructure Research Note, Colonial First State Global Asset Management, Colonial First State, January 2009.
34. Cummings, J.R. (2012), Effect of fund size on the performance of Australian superannuation funds. APRA Working Paper, March 2012.
35. Cummings, J.R. and Ellis, K. (2011), Risk and return of illiquid investments: A trade-off for superannuation funds offering transferable accounts. APRA Working Paper, November 2011.
36. De Larosiere, Jacques (2009), The High Level Group on Financial Supervision in the EU, reports Brussels 25 February 2009.
37. Della Croce, R. (2011), Pension Funds Investment in Infrastructure: Policy Actions, OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions, No. 13.
38. Deloitte (2013), Maximising superannuation capital, June 2013.

39. Department of Treasury and Council of Economic Advisers (2010), An Economic analysis of Infrastructure Investment.
40. Dyck, A. and Virani, A. (2012), Buying into the 407: The Syndication Protocol an a New Model for Infrastructure Investing. ICPM Case Study, 29 May 2012.
41. Economist (2012), Maple revolutionaries. Canada's pension funds. The Economist, 3 March 2012.
42. Economist Intelligence Unit (2010), Australia Country Report, September 2010.
43. *Economist Intelligence Unit (2010), South Korea Country Finance, February 2010.*
44. Economist Intelligence Unit (2010), United States of America Country Report, October 2010.
45. *Economist Intelligence Unit (2011), South Korea Country Report, January 2011.*
46. EIB (2011), A Guide to Guidance – Sourcebook for PPPs in TEN-Transport. European Investment Bank, EPEC 2011.
47. EIB, Capital Markets in PPP financing, EIB-EPEC, 2010.
48. EIB, Infrastructure finance in Europe: composition, evolution and crisis impact, EIB Papers Volume 5, No. 1, 2010.
49. Eisenhower D.D., State of the Union Address 1955.
50. Ernst & Young (2009), *The trillion dollar question: can superannuation boost investment in Australia's infrastructure?*
51. Ernst & Young (2010), *A new dawn for alternative investments? Navigating the challenges and opportunities of the AIFM Directive.*
52. Ernst & Young (2010), *Infrastructure 2010: Investment imperative*, Urban Land Institute.
53. Ernst & Young (2011), Financing Australia's infrastructure needs. Superannuation investment in infrastructure.
54. Eurofi (2011), Conference Report, the Eurofi G20 High Level Seminar 2011.
55. European Commission (2009), A Sustainable Future for Transport 2009 – Directorate General for Energy and Transport, European Commission.
56. European Commission (2010), Green Paper from the Commission to the European Council of 3 March 2010, COM(2010)2020 Final.
57. European Commission (2011), Stakeholder Consultation Paper on the Europe 2020 Project Bond Initiative, 28 February 2011.
58. European Commission (EC) (2010), Green paper towards adequate, sustainable and safe European pension systems, 7 July 2010, Brussels.
59. European Commission communication (2009): “Mobilising private and public investment for recovery and long term structural change: developing Public Private Partnerships”, November 2009.
60. European Investment Bank (EIB) (2010): *Capital Markets in PPP financing – Where we were and where are we going?* EPEC.
61. Federation of Canadian Municipalities (November 2007), “Danger Ahead: The Coming Collapse of Canada's Municipal Infrastructure”.
62. Financial Times, 1 December 2010.
63. Finkenzeller, K., Dechant, T. and Schäfers, W. (2010), Infrastructure: a new dimension of real estate? An asset allocation analysis. Journal of Property Investment & Finance, (28:4), pp. 263-274.
64. Goldman Sachs (2008), Roadmap to infrastructure investing: Key factors to consider before making an investment. Strategic Research, Asset Management.
65. Government of Canada (2007), *Building Canada: Modern Infrastructure for a strong Canada.*
66. Gray, J. and Bird, R.G. (2011), A Brief Critical Review of Australia's Retirement Saving System. Journal of Investment Consulting, Vol. 12, No. 2, pp. 53-88.
67. Han, D.-H. (2006), “The Research on Alternative Investments of Life Insurance Companies and Pension Funds”, *The Korea Financial Management Association* 12(1): 163-182.
68. Han, Sung-Yoon, Ungki Lim, Yong-ha Kim, and Yeon Myung Kim (2000), *NPF Governance Reform (in Korean)*, National Pension Research Institute (NPRI).
69. Heape, B. (2012), Superannuation and the Financing of Australian Infrastructure. Henry Davis York Lawyers.
70. Helm D., Wardlaw J. and Caldecott B. (2009), Delivering a 21st Century Infrastructure for Britain, Policy Exchange 2009, London.
71. Heseltine (2012), No Stone Unturned. Lord Heseltine Report. October 2012.
72. Hewitt (2009), Global Pension Risk Survey 2009.
73. Hill, M. and V. Baillard, (2005), Diversity and Canada's Public Infrastructure, Infrastructure Canada.
74. HM Treasury (2010), UK National Infrastructure Plan 2010.
75. House of Lords, UK (2010), Private Finance Projects and off-balance sheet debt, 17 March 2010.
76. IA, (2010), Better Infrastructure Decision Making Guidelines
<http://www.infrastructureaustralia.gov.au/publications/>
77. IA, (2010a), State of Australian Cities 2010.

78. IA, (2010b), "Getting the fundamentals right for Australia's infrastructure priorities", report to the Council of Australian Governments, June.
79. IA, (2011), Communicating the Imperative for Action, June 2011
http://www.infrastructureaustralia.gov.au/2011_coag/files/2011_Report_to_COAG.pdf
80. IFWG (2012), Infrastructure Finance and Funding Reform. Infrastructure Finance Working Group Australia, April 2012.
81. IMF (2004), *Public-Private Partnerships*, Fiscal Affairs Department, International Monetary Fund, Washington DC.
82. Impavido, G., Tower, I., (2009), How the Financial Crisis Affects Pensions and Insurance and Why the Impacts Matter, IMF Working Paper <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2009/wp09151.pdf>
83. Inderst, G. (2009), Pension Fund Investment in Infrastructure. OECD Working Paper on Insurance and Private Pensions No. 32.
84. Inderst, G. (2010), Infrastructure as an asset class. EIB Papers, Vol. 15(1).
85. Infrastructure Australia (2011), Financing Australia's Infrastructure. Presentation by Flavio Romero, Infrastructure Australia, November 2011.
86. Infrastructure Australia (2012a), Australian Infrastructure. Progress and Action. Infrastructure Australia, June 2012.
87. Infrastructure Australia (2012b), Australia's Public Infrastructure. Part of the Answer to Removing the Infrastructure Deficit. October 2012.
88. Infrastructure Australia (IA) (2009), "National Infrastructure Priorities, Infrastructure for an Economically, Socially and Environmentally Sustainable Future", May.
89. Infrastructure Canada (2011), Building for Prosperity. Public Infrastructure in Canada.
90. Infrastructure Canada (2012): Building a Better Canada Together. Presentation June 2012.
91. Infrastructure Investor (2010), *Canada, an Intelligence Report* – December 2010.
92. International Energy Agency (IEA) (2008), *Energy Technology Perspectives: Scenarios and Strategies to 2050*.
93. IOPS (2011), *Pension Fund Use of Alternative Investments and Derivatives: Regulation, Industry Practice and Implementation Issues*, (forthcoming).
94. IPA (2010), "The Role of Superannuation in Building Australia's Future".
95. IPA (2010), The Role of Superannuation in Building Australia's Future. Infrastructure Partnerships
96. IPA (Infrastructure Partnerships Australia) (2009), "Financing Infrastructure in the Global Financial Crisis", www.infrastructure.org.au/Content/FinancingInfrastructure.aspx
97. IPD (2012), Australian Unlisted Infrastructure Index. January 2010.
98. John Howell and Company Ltd (2010), *Building Infrastructure into the Portfolio*, March 2010.
99. Kalpana Titzpatrick, 13 September, 2010, "Pension Funds use Infrastructure to Build Up Risk Defenses", European Pensions.
100. Kappeler, A. and M. Nemoz (2010), Public-Private Partnerships in Europe – Before and During the Recent Financial Crisis, Economic and Financial Report 2010/04, European Investment Bank.
101. Kim, Soon-yang (2008), "The Development State and Social Policy-Making Dynamics – Political Economy of the National Welfare Pension Scheme in the 1970s Korea", *Korean Journal of Social Welfare Studies*, Vol. 39, pp.189-219.
102. Kim, W. and F. Stewart (2011), "Reform on Pension Fund Governance and Management: The 1998 Reform of Korea National Pension Fund", *OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions*, No. 7, OECD Publishing. doi: 10.1787/5kgj4hqst9xx-en
103. KMPG (2007) – America's Infrastructure Strategy: Drawing on History to Guide the Future.
104. KPMG – PPP Procurement – Review of Barriers to Competition and efficiency in the procurement of PPP projects, May 2010.
105. KPMG (2010) , PPPs procurement Review & Barriers. May 2010.
106. KPMG Corporate Finance (Australia) (2010), PPP Procurement .Review of the Barriers to Competition and Efficiency in the Procurements of PPP Projects.
107. Kranc, Joel (2012), Leader of the Pack, Infrastructure Investor, Issue 36, October 2012.
108. Labor, and Finance Capitalism. Cambridge University Press.
109. Lawrence, M. and Stapledon, G. (2009). Listed Infrastructure Funds: Creative Use of Corporate Structure and Law – But in Whose Interests?, in Armour, J. and Payne, J. (eds.), *Rationality in Company Law*, Hart Publishing, Oxford (UK) and Portland (US), pp. 157-200.
110. Levac, M. and P. Wooldridge (1997), *The Fiscal Impact of privatization in Canada*, Bank of Canada Review.
111. Little, R. (2010), Toward a New Federal Role in Infrastructure Investment: Using U.S. Sovereign Wealth to Rebuild American Public Works Management Policy 2010; 14; 288.
112. Lord, N., A brief history of US infrastructure, Euromoney, 1 April 2010.

113. MAG (Macroeconomic Assessment Group) (2010), Assessing the Macroeconomic Impact of Transition to Stronger Capital and Liquidity Requirements, Interim Report, Bank for International Settlements, August.
114. McKinsey and KPMG (2010), National Broadband Network Implementation Study.
115. Mercer (2012), Melbourne Mercer Global Pension Index, October 2012.
116. Min, Jae-sung, Choongsoo Kim, Duck-hoon Lee, Sang-Mok Suh, Hye-kyung Lee, and Sung-yeol Koo (1986), *National Pension Scheme: Its Basic Design and the Socio-Economic Impact (in Korean)*, Korea Development Institute (KDI).
117. Moody's Investors Service (2009), Default and Recovery Rates for Project Finance Debts, 1992-2008. Special Comment November 2009.
118. Moody's Investors Service (2010), Outlook on EMEA PFI/PPP, 11 October 2010.
119. Moon, Hyung-Pyo (1995), *Structural Reform of the National Pension Scheme (in Korean)*, Korea Development Institute (KDI).
120. Myners, P. (2001), Institutional investment in the UK: a review, HM Treasury, UK.
121. Newell G. and Peng, H.W. (2007), *The significance of infrastructure in Australian investment portfolios*. Pacific Rim Property Research Journal, 13 (4): 423-450.
122. Newell, G., Peng, H.W. and De Francesco, A. (2011), The Performance of Unlisted Infrastructure in Investment Portfolios. Journal of Property Research, Vol. 28(1), pp. 59-74.
123. Oakeshott R, "Matters of public importance: infrastructure", House Debates, 19 August 2009.
124. OECD (2006), *Policy Framework for Investment*, <http://www.oecd.org/dataoecd/1/31/36671400.pdf>
125. OECD (2007), Pension Markets in Focus, No. 4, November 2007.
126. OECD (2007), *Principles for Private Sector Investment in Infrastructure*, (OECD 2007).
127. OECD (2008), *Infrastructure to 2030*, OECD Policy Brief.
128. OECD (2008), *Public-Private Partnerships: In Pursuit of Risk Sharing and Value for Money*, OECD, Paris.
129. OECD (2008), *Transport Infrastructure Investment – Options for Efficiency*.
130. OECD (2009), "Network Developments in Support of Innovation and User Needs", Working Party on Communication Infrastructure and Service Policy, DSTI/ICCP/CISP (2009)2/Final.
131. OECD (2009), Economic Policy Reforms 2009: *Going for Growth*, OECD Publishing.
132. OECD (2009), Key Transport Statistics 2009, International Transport Forum.
133. OECD (2009), OECD Economic Surveys: European Union.
134. OECD (2009), Private Pensions Outlook.
135. OECD (2009c), *Guidelines on Pension Fund Governance* <http://www.oecd.org/dataoecd/18/52/34799965.pdf>
136. OECD (2009d), *Corporate Governance Lessons from the Financial Crisis* <http://www.oecd.org/dataoecd/32/1/42229620.pdf>
137. OECD (2010) Economic Outlook Vol. 2010/2, OECD Publishing.
138. OECD (2010), *OECD Codes of Liberalisation of Capital Movements and of Current Invisible Operations*, http://www.oecd.org/document/59/0,3343,en_2649_34887_1826559_1_1_1_1,00.html
139. OECD (2010), OECD Economic Surveys – Canada, September 2010.
140. OECD (2010), OECD Economic Surveys – United States – September 2010.
141. OECD (2010), OECD Economic Surveys: Australia, OECD Publishing, Paris.
142. OECD (2010), *OECD Economic Surveys: South Korea*, OECD Publishing, Paris.
143. OECD (2010), Pension Markets in Focus, No. 7, July 2010.
144. OECD (2010), *Survey of Investment Regulations of Pension Funds*, <http://www.oecd.org/dataoecd/53/43/44679793.pdf>
145. OECD (2011), "The Role of Pension Funds in Financing Green Growth Initiatives".
146. OECD (2011), Economic Outlook Vol. 2011/1, OECD Publishing.
147. OECD (2011), Economic Policy Reforms 2011, *Going for Growth*, OECD Publishing
148. OECD (2011), *Green Growth Synthesis Report* (forthcoming).
149. OECD (2011), Pension Fund Investment in Infrastructure: a Survey.
150. OECD (2011), *The Role of Pension funds in Financing Green Growth*.
151. OECD (2012a), Pensions Markets in Focus, No. 9, Sep 2012.
152. OECD (2012b), OECD Pensions Outlook 2012.
153. OECD (2012c), Large Pension Funds Survey 2011.
154. OECD *Green Growth Synthesis Report*, (OECD 2011a).
155. OECD Pension Markets in Focus, No. 6, October 2009.
156. Orr, Ryan J., (2007), *The rise of infra funds, Project Finance International – Global Infrastructure Report 2007*, Supplement pp 2-12.
157. Orr, Ryan J., (2009), *Pension & Infrastructure: the path to common ground*. Working paper No. 51, Collaboratory for Research on Global Projects, Stanford University.
158. Partners Group (2010), Private Market Navigator, H2 2010.

159. Peng, H.W. and Newell, G. (2007). The significance of infrastructure in Australian investment portfolios. *Pacific Rim Property Research Journal*, (13:4), pp. 423-450.
160. Pension Investment Association of Canada: <http://www.piacweb.org/publications/index.html>
161. Pension Reserve Fund Design and Governance. Rotmann ICPM, September 2011.
162. PIAC (Pension Investment Association of Canada) <http://www.piacweb.org/>.
163. PPP Canada (2012), Annual Report 2011-2012.
164. Preqin (2010), Preqin Global Infrastructure Report.
165. Preqin (2011a), Australian Infrastructure Universe.
166. Preqin (2011b), Canadian Infrastructure Universe.
167. PRI (2011), Responsible Investment in infrastructure. A compendium of case studies. Principles for Responsible Investment, September 2011.
168. Probitas Partners (2009), Infrastructure Market Review and Institutional Investor Survey.
169. Probitas Partners (2009), Investing in Infrastructure.
170. RBC (2012), Navigating Low Growth. Pension Quick Poll. RBC Investor Services, September 2012.
171. Regan M. (2009), A Survey of Alternative Financing Mechanisms for Public Private Partnerships – M Research report 31 July 2009.
172. Rehn, O. (2011), The Europe 2020 Project Bond Initiative, speech, Olli Rehn, European Commissioner for Economic and Monetary Affairs, Brussels 11 April 2011.
173. RiskMetrics (2008), Infrastructure Funds: Managing, Financing and Accounting. In Whose Interests?. RiskMetrics Group, Melbourne.
174. RREEF (2005), *Understanding Infrastructure*, RREEF Research.
175. RREEF (2006), Opportunities in Private Infrastructure Investments in the US.
176. Russell Investment (2012), Australians and Infrastructure Investment, Russell Research. March 2012.
177. Russell Investments (2010), 2010 Global Survey on Alternative Investing.
178. Severinson, C. (2010), "The New IAS 19 Exposure Draft", OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions, No. 5, OECD Publishing.
179. So, G. and Jerome, A (2012), An investment for all sizes. BenefitsCanada, May 2012.
180. Stakeholder Consultation Paper, Commission Staff Working Paper on the Europe 2020 Project Bond Initiative, Brussels 28 February 2011.
181. Standard & Poor's (2006), *The Amazing Growth of Global Infrastructure Funds: Too Good to Be True?* Standard & Poors, 2006. State, August 2010.
182. Stewart, F. (2010), "*Pension Funds' Risk-Management Framework: Regulation and Supervisory Oversight*", OECD Working Papers on Insurance and Private Pensions, No. 40 <http://www.oecd.org/dataoecd/35/43/44633539.pdf>
183. Stewart, F. and J. Yermo (2008), Pension Fund Governance: Challenges and Potential Solutions, OECD Working Papers on Insurance and Private Pensions, No. 18, <http://www.oecd.org/dataoecd/18/29/41013956.pdf>
184. Stewart, F. and J. Yermo (2012), "Infrastructure Investment in New Markets: Challenges and Opportunities for Pension Funds", OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions, No. 26, OECD Publishing..
185. Super System Review: Final report August 2010.
186. TD Bank Financial Group (2004), "Mind the Gap: Finding the Money to Upgrade Canada's Aging Public Infrastructure".
187. Thames Water, Victorian mains replacement: Why we are replacing pipes, www.thameswater.co.uk
188. The Global Competitiveness Report 2010-2011, World Economic Forum September 2010.
189. The Government Accountability Office (2010).
190. Tower Watson (2010), Global Pension Assets Study.
191. Towers Watson (2012a), Global Pension Asset Study.
192. Towers Watson (2012b), P&I / TW 300 Analysis. Year End 2011.
193. Towers Watson (2012c), Global Alternatives Study, June 2012.
194. Urban Land Institute and Ernst & Young (2010), Infrastructure 2010 Investment Imperative.
195. Vanguard (2009), A primer on infrastructure investing. Research Note.
196. Vining, A. and A. Boardman (2008), *Public Private Partnerships in Canada: theory and evidence*, Canadian Public Administration, Volume 51, No. 1 March 2008.
197. Wagenvoort, R., C. de Nicola and A. Kappeler (2010), *Infrastructure finance in Europe: composition, evolution and crisis impact*, EIB Papers – Volume 15 – No. 1, 2010.
198. Water UK (2010), *Meeting Future Challenges – a blueprint for policy action*, June 2010.
199. Watson Wyatt (2010), Global Alternatives Survey.
200. Weber and Alfen (2010), Infrastructure as an asset class, John Wiley and Sons Ltd, Publication
201. Weisdorf, M.A. (2007), *Infrastructure; a Growing Real Return Asset Class*, JP Morgan Asset Management.

202. World Bank (1999), *Implementation Completion Report: The Republic of Korea (Economic Reconstruction Loan)*, Report No.19247-KO.
203. World Bank (2000a), *Implementation Completion Report: The Republic of Korea (Second Structural Adjustment Loan)*, Report No.20486-KO.
204. World Bank (2000b), *Republic of Korea: The Korean Pension System at a Crossroads*, Report No.20404-KO. Washington D.C.
205. World Bank (2007) *Structured Finance in Latin America*.
206. World Bank, Public Private Infrastructure Advisory Facility (PPIAF), (2007), *Review of Risk Mitigation Instruments for Financing Infrastructure*,
<http://www.ppiaf.org/ppiaf/sites/ppiaf.org/files/publication/Trends%20Policy%20Options-4-Review%20of%20Risk%20Mitigation%20Instrument%20-%20TMatsukawa%20OHabeck.pdf>
207. World Economic Forum (2010), *Paving the Way: Maximizing the Value of Private Finance in Infrastructure*.
208. Yermo, J. (2008), "Governance and Investment of Public Pension Reserve Funds in Selected OECD Countries", *OECD Working Papers on Insurance and Private Pensions*, No. 15
<http://www.oecd.org/dataoecd/26/53/40194872.pdf>
209. Yermo, J. and C. Severinson (2010), "The Impact of the Financial Crisis on Defined Benefit Plans and the Need for Counter-Cyclical Funding Regulations", *OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions*,
<http://www.oecd.org/dataoecd/22/11/45694491.pdf>
210. Yescombe E.R. (2007), *Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance*.

ИМЕ МЕНТОРА, ЗВАЊЕ, ИНСТИТУЦИЈА У КОЈОЈ ЈЕ СТЕКАО НАЈВИШЕ ЗВАЊЕ, УЖА НАУЧНА ОБЛАСТ

Проф. Др Драган Микеревић рођен 12. фебруара 1955. године у Добоју, доктор је економских наука. Изабран је у звање редовног професора на предмету Финансијски менаџмент на Економском факултету у Бања Луци, гдје је и запослен од 1996. године. Одговорни је наставник на предметима Финансијски менаџмент и Стратешки финансијски менаџмент, на Катедра за рачуноводство и пословне финансије.

БИБЛИОГРАФИЈА МЕНТОРА ИЗ ОБЛАСТИ НА КОЈУ СЕ ОДНОСИ ТЕМА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Микеревић, Драган. Шансе и ризици улагања у инвестиционе фондове.// *Други симпозијум: Корпоративно управљање као детерминанта конкурентске способности предузећа*. Теслић: Фирнар, 2007. Стр 227-255.
2. Микеревић, Драган. Мјесто и улога рачуноводства у заштити јавног интереса.// *Савремена питања у рачуноводственим и менаџмент истраживањима и образовању: научни скуп*. Подгорица: Љубљана: Економски факултет, Greenwich University Press, Економска факултета, 2009. Стр. 126-144.
3. Микеревић, Драган. Политика биланса и ефикасност тржишта капитала.// *XXXI симпозијум Савез рачуновођа и ревизора Србије: Примјена рачуноводствених и стандарда ревизије у нашој земљи/ уредник Радиша Радовановић*. Златибор:2000. Стр. 261-273.
4. Микеревић, Драган. Проблематика доношења одлука о финансирању. // *Зборник радова 9. конгреса Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске: Финансијско-рачуноводствена професија у реформи пореског система*. Теслић: 2005. Стр. 169-189.
5. Održiva stopa rasta kao determinanta (ne)izvjesnosti poslovanja preduzeća, 17.Kongres SRRRS, 2013.godina

6. Микеревић, Драган. Цијена капитала и временска структура каматних стопа.// *Зборник радова 10. конгреса Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске: Хармонизација регулаторног оквира у области рачуноводства, ревизије и финансија-пут у европске интеграције*. Теслић. 2006. Стр. 133-165

Подаци о члановима комисије

Др Радомир Божић, члан Комисије

Научно звање доктора економских наука је стекао на Економском факултету у Приштини, Универзитета у Приштини, а универзитетско звање редовног професора на Економском факултету Пале – уже научне области: рачуноводство и пословне финансије, Универзитета у Источном Сарајеву.

Радови који се односе на тему пријављене докторске дисертације „Стратегија улагања у инфраструктурне пројекте у функцији оптимизације портфолија институционалних инвеститора“, кандидата мр Саше Стевановића:

1. Специфичности инвестиционог менаџмента у предузећу, СимОрг 96 - В међународни симпозијум „Менаџмент и развој предузећа“ - ФОН Београд, Врњачка Бања, јуни 1996.;
2. Инвестирање у хартије од вредности, ЈУ-СУМ-ОП-ИС 96, Економски факултет Београд, Златибор, октобар 1996.;
3. Финансијско тржиште и цена капитала, Економика, Ниш, 1-3/98;
4. Финансирање предузећа и финансијско тржиште, монографија - допуњена и дорађена докторска дисертација, Институт за економска истраживања Приштина, 1998.;
5. Предузетништво за нови вијек, монографија, коаутор (поглавље о бизнис плану) са др Радојицом Јојићем, Институт за економска истраживања Приштина, 1998.;
6. Тржиште капитала и својинска трансформација, Финансије, Београд, бр. 9-10/98;
7. Основе тржишта капитала и перспективе развоја тржишта капитала код нас, Зборник радова Економског факултета у Српском Сарајеву за шк. 2000.-2002.
8. Управљање портфолијом хартија од вриједности, Зборник радова са ВИ Симпозијума Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске „Рачуноводство и финансије у процесу реструктурирања предузећа и банака“, Бања Врућица - Теслић, септембар 2002,
9. Цијена капитала предузећа као инвестициони критеријум, Јубиларни зборник радова Економског факултета у Српском Сарајеву, 2002.
10. Инвестирање у хартије од вриједности и перспективе развоја финансијског тржишта у транзиционим економијама, Ацта Економица, часопис Економског факултета Бања Лука бр. 2/2003,
11. Утицај ефеката приватизације на стање и опоравак привреде Републике Српске, Зборник радова са ВИИИ конгреса Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске „Рачуноводство, ревизија и финансије у функцији опоравка привреде Републике Српске“, Бања Врућица - Теслић, септембар 2004.
12. ЦАПМ – Модел равнотеже на тржишту капитала, Зборник радова Економског факултета у Источном Сарајеву, 2006.
13. Економија Републике Српске, монографија - редактори Бранко Ђерић и Александар Стојановић, аутор дијелова: Финансијски ресурси и систем, Пензионо осигурање и заштита, Систем социјалне помоћи, Завод за уџбенике и наставна средства и Економски факултет Источно Сарајево, 2008.
14. Вредновање перформанси портфолија, Зборник радова Економског факултета у Источном Сарајеву, 2008.
15. Припрема и вредновање пројеката за предприступне фондове ЕУ, Зборник радова са ХИИ конгреса Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске „Задаци рачуноводствене, ревизорске и финансијске професије након потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању са ЕУ“, Бања Врућица - Теслић, септембар 2008.

проф. др Дејан Шошкић, члан Комисије:

Проф. др Дејан Шошкић је ванредни професор на Економском факултету у Београду. Дипломирао је [1989.](#) године на Економском факултету. Магистрирао је [1993.](#) године на Економском факултету са тезом „*Хартије од вредности и својинска трансформација: светска искуства и југословенски случај*“, а звање доктора је стекао [1999.](#) године, такође на Економском факултету, са тезом „*Портфолио менаџмент и инвестициони фондови: економско-статистичка анализа на примеру САД*“. Ужа научна област: Финансијска тржишта.

Радови:

1. „Инвестициони фондови у Србији: досадашње искуство, стање и перспективе“, реферат припремљен за конференцију Савеза рачуновођа и ревизора Србије, мај 2007.
2. „Транзиција тржишта капитала у Србији: нека отворена питања“, уводни реферат за округли сто Научног друштва економиста, Економски факултет Београд, мај 2007.
3. Економска статистика, коаутор са Гораном Крстић, уџбеник, прво издање, ЦИД, ЕФБ 2012, стр. 393.
4. Финансијска тржишта и институције, уџбеник, четврто издање, у коауторству са др Бошком Живковићем, ЦИД, ЕФБ, 2011.
5. „Изазови монетарне политике у доларизованој малој отвореној привреди: случај Србије“, у Јовановић-Гавриловић, Б., Т. Ракоњац-Антић, Ж. Стојановић (ред.), Економска политика и развој, ЦИД, ЕФБ, 2012.
6. „Монетарна политика у Србији: резултати и алтернативе“, у Д. Шошкић и М. Арсић ред. Економска политика у Србији у 2014: Могућности привредног раста у условима реформи и фискалне консолидације, НДЕС, ЕФБ 2014.

Проф. др Спасоје Тушевљак, председник Комисије:

Проф. др Спасоје Тушевљак је наставник у звању ванредног професора запослен на Факултету пословне економије Бијељина Универзитета у Источном Сарајеву. Ужа научна област Пословне финансије.

Радови:

1. Макро пројекат: Посљедице рата и стратегија обнове Републике Српске, коредатор са проф.др Слободан Максимовић, коаутор 4 студије; Конзорцијум института Српско Сарајево-Београд, 1994-1996;
2. Макро пројекат: Обнова и развој Републике Српске, коредатор са проф.др Слободан Максимовић, коаутор 2 студије; Конзорцијум института Српско Сарајево-Београд, 1996-1997;
3. Тушевљак Спасоје: Процена вредности предузећа у кризи, савремена администрација, Београд, 1996;
4. Спасоје Тушевљак-Јован Родић: Финансије предузећа, Цонссецо институт, Београд, 2003;